

Повреда кривичног закона
из члан 18. став 2. КЗ – дело малог значаја

Када окривљени поступа у оквиру службе на пословима откривања кривичног дела и сузбијању криминала, степен кривице се не може сматрати ниским и нема дела малог значаја ни примене одредбе члана 18. Кривичног законика.

Из образложења:

"Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2925/13 од 28.08.2013. године, поводом жалбе браниоца окривљених, а по службеној дужности, преиначена је пресуда Основног суда у Сомбору К 584/11 од 23.11.2012. године, тако што су окривљени на основу одредбе члана 355. тачка 1) ЗКП ("Службени лист СРЈ" 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС" 58/04, 85/05 и др. закона, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09-др. закон, 72/09 и 76/10), у даљем тексту раније важећег ЗКП, ослобођени од оптужбе да су извршили по једно продужено кривично дело превара у служби из члана 363. став 1. КЗ.

Против наведене правноснажне пресуде захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац због повреде закона из члана 485. став 1. у вези члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и због повреде одредбе члана 18. КЗ, указивањем да у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 18. КЗ за примену института дела малог значаја, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев и утврди да је правноснажним пресудама повређен закон у корист окривљених из члана 18. КЗ у вези члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Из изреке правноснажне пресуде произилази да је другостепени суд на основу одредбе члана 355. тачка 1. раније важећег ЗКП окривљене ослободио од оптужбе да су у својству службених лица-радника НКТЦ Управе криминалистичке полиције МУП-а РС, којима је од стране суда поверено вештачење у кривичном поступку, извршили по једно продужено кривично дело превара у служби из члана 363. став 1. КЗ, уз образложење да се у конкретном случају ради о делу малог значаја обзиром да је степен кривице окривљених низак јер се ради о лицима која раније нису осуђивана.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, овакав закључак другостепеног суда и разлози које је са тим у вези дао не могу се прихватити као правилни, на шта се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Наиме, одредбом члана 14. став 1. КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено, дакле, општи појам кривичног дела обухвата четири конститутивна елемента и то: дело (радњу), предвиђеност у закону, противправност и кривицу.

Одредбом члана 18. КЗ одређено је да није кривично дело оно дело које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја (став 1), а да је дело малог значаја, ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције (став 2), те да се одредбе ст. 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за која је прописана казна затвора до пет година или новчана казна (став 3).

Следствено изнетом, по оцени Врховног касационог суда степен кривице учинилаца, супротно ставу из побијане пресуде није низак, имајући у виду да су исти у критичном периоду поступали као службена лица – радници НКТЦ Управе криминалистичке полиције МУП-а РС у својству вештака, дакле, у оквиру службе на пословима откривања кривичних дела и сузбијања криминала.

Руковођен изнетим разлозима, Врховни касациони суд је као основан усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1008/14 од 30.12.2016. године и утврдио да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 2925/13 од 28.08.2013. године у корист окривљених повређен закон из члана 18. КЗ у вези члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, при чему је, у смислу одредбе члана 493. ЗКП донео пресуду којом се ограничио само на то да утврди повреду закона не дирајући у правноснажност побијане пресуде".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Кзз 4/2017 од 7.2.2017. године, која је утврђена на седници Кривичног одељења Врховног касационог суда одржане 21.09.2017. године, а верификована на седници Кривичног одељења од 12.02.2018. године)